

УДК 811.161.2'27:808.5

С.П. БИБИК, доктор філологічних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу стилістики, культури мови та соціолінгвістики Інститут української мови НАН України
вул. Михайла Грушевського, 4, м. Київ, 01001
E-mail: sbybyk2016@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0002-9765-497X>

КУЛЬТУРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ІНТЕГРАТИВНІЙ СОЦІОГУМАНІТАРНІЙ ПАРАДИГМІ

---

3 жовтня 2024 року в Інституті української мови НАН України відбулася Міжнародна наукова конференція «Культура української мови в інтегративній соціогуманітарній парадигмі».

Конференцію відкрила заступник директора Інституту української мови НАН України к. філол. н., доцент **Н.Г. Горголюк**, яка наголосила, що увага філологічної спільноти України сьогодні прикута до виходу у світ ювілейного 100-го випуску видання «Культура слова». У виступі було відзначено актуальність проблеми культури української мови в контексті дотримання стандартів письма та вимови, а також у зв'язку із загрозою англізації та варваризації української літературної мови.

Перше засідання — **Європейська лінгвостилістика і культуромовна освіта.**

Засадничою стала доповідь д. філол. н., професора, академіка НАН України **С.Я. Єрмоленко** «Культура мови — літературна мова — норма — мовний стандарт», яка зацентувала увагу на тому, що літературна мова — різновид національної мови, історично сформований у цивілізованому суспільстві для ефективного писемного та усного спілкування, для розуміння, поширення інформації, збереження текстів як інтелектуальних і емоційно-психологічних, естетичних надбань нації. Створювана багатьма поколіннями людей, запроваджена в освіті, відшліфована постійним ви-

---

Цитування: Бибик С.П. (2024). Культура української мови в інтегративній соціогуманітарній парадигмі. *Українська мова*, 4(92), 115—123.

© Видавць ВД «Академперіодика» НАН України, 2024. Статтю опубліковано на умовах відкритого доступу за ліцензією CC BY-NC-ND license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

користанням у спілкуванні (комунікації), збережена в пам'яті, поліфункціональна, стильово розгалужена, культивована як наддіалектний різновид національної мови, літературна мова забезпечує єдність нації і єдне українців усього світу.

Як наголосила доповідач, поняття «літературна мова» іноді сучасні мовці сприймають як «мову художньої літератури», і щоб нейтралізувати такий зв'язок, пропонують термін *стандартна мова*. У зв'язку із цим вона звернула увагу аудиторії на твердження Л.А. Булаховського про творення української літературної мови: «Впливовість письменників «класичної» доби кожної літератури в галузі мови доти не приводить до нормативності в точному значенні цього слова, доки історія не висуне граматику або лексиколога, який рішуче відбере і врегулює, чий авторитет потім багато в чому вже на століття визначить долю в літературній мові слів, форм, синтаксичних зворотів, правопису тощо».

Попри дискусії про першу скрипку в літературно-мовному житті того чи того стилю, на думку С.Я. Єрмоленко, важливо усвідомлювати, що механізм формування літературної норми — культура мови, яка пов'язана з оцінкою функціонування мовних правил, норм літературної мови (фонетичних, лексичних, граматичних, стилістичних). Реалізація цих норм залежить від рівня освіти мовців, сфери їхньої суспільної діяльності й комунікації в певному соціумі. Розширення сфер публічного використання української мови виявляє прогалини, з одного боку, у мовній освіті громадян, а з іншого, — засвідчує фактичне існування слабких і сильних норм літературної мови.

У доповіді зауважено, що державний статус української мови мотивує вироблення мовних стандартів у різних сферах функціонування літературної мови. Норми літературної мови, зокрема й культуромовні рекомендації, також змінюються, адже змінюється свідомість, мовні смаки носіїв літературної мови. Евристичну цінність у цьому зв'язку має термінологічний зміст поняття «динамічна стабільність норми», культивованого в наших академічних дослідженнях літературної мови.

На запрошення Інституту української мови НАН України в міжнародній конференції взяли участь колеги з Інституту болгарської мови БАН, зокрема секції сучасної болгарської мови: **Руска Станчева**, професор, д-р, **Жанета Златева**, гол. ас., д-р (доповідь «Кодифікація, езикови нагласи и езикови ресурси»), **Мілен Томов**, доц., д-р, **Лора Желева**, гол. ас., д-р, **Ліана Стоїлова**, гол. ас., д-р (доповідь «Езикова култура и езиково консултиране в Института за български език»).

У першому з означених виступів науковці зосередили увагу аудиторії на дослідженні мовних установок і ціннісних орієнтацій щодо сучасної болгарської літературної мови (2017—2019). Зазначено, що за допомогою національно-репрезентативного опитування 2019 року виявлено такі запити національної мовної спільноти: 61,4 % респондентів вважають, що потрібно скоротити розрив між писемною та усною мовою; на думку 69 % респондентів, розмовна мова має бути ближчою до писемної; 45 %

шукають інформацію з мовних питань в Інтернеті; 87 % опитаних до 30 років також шукають інформацію з мовних питань в Інтернеті. Ці зацікавлення на сьогодні можна задовольнити в національному онлайн-мовному ресурсі БЕРОН (<https://beron.mon.bg>) — електронному офіційному орфографічному словнику, у якому подано 2,4 млн словоформ.

Колеги-науковці поінформували про те, що в Інституті болгарської мови БАН від 1951 року функціонує «Служба мовних довідок і консультацій». Це основний засіб прямої комунікації з носіями мови. За допомогою телефону, e-mail, Facebook, форми запиту в онлайн-каталозі щоденно надають допомогу чи рекомендації, як діяти з огляду на конкретну комунікативну ситуацію. Співробітники готують численні мовні експертизи, обслуговують міністерства, юридичні організації, навчальні заклади, компанії, ЗМІ, видавництва, приватних осіб. Така комунікація виявляє проблемні ланки правопису незареєстрованих у довідниках слів, написання слів разом, із дефісом, окремо, уживання великої та малої літер, використання різних графічних систем — кирилиці та латиниці, букв і цифр. Часто постають запитання щодо вживання лапок, коми, оформлення цитат (з такими ж питаннями звертаються і до Інституту української мови!). Позитивним результатом функціонування цієї Служби є документування нових мовних явищ, не охоплених кодифікацією, та периферійних явищ, що дає змогу вчасно надати їм нормативну оцінку; популяризування правил літературної мови, що сприяє зростанню мотивації їх вивчати; обговорення і впровадження обґрунтованих рішень для вдосконалення та спрощення метамови правил; підтримування стабільності літературної мови задля її повноцінного функціонування як офіційної мови в Республіці Болгарії.

У зв'язку з означеними соціальними запитами на вирівнювання мовної норми української літературної мови в усіх сферах життя було запрошено колег поділитися досвідом викладання і популяризації культури мови. Серед них — польська колега доктор гуманітарних наук **Анна Анджієвська** (Опольський університет, Республіка Польща, доповідь «*Potrzeby i emocje studentów z Ukrainy w nauce języka polskiego na Uniwersytecie Opolskim*»), к. філол. н., доцент **О.М. Мацько** [Навчально-науковий інститут філології, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, доповідь «*Розвиток мовної особистості у позааудиторній роботі зі студентами*» (про діяльність Лінгвістичного клубу «Змовники»)], к. філол. н., доцент автор та ведуча телепроєкту «Про мову» на телеканалі D1 **К.В. Тараненко** (Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», доповідь «*Сучасні комунікативні практики в соціальних медіа: культуромовний аспект*»). Доповідачі суголосні в тому, що культуромовні поради щодо слововжитку актуальні для сучасного освітнього та інформаційно-культурного простору та сприяють збагаченню лексичного і фразеологічного потенціалу мовної поведінки, популяризують традиції слововжитку.

Д. філол. н., проф. **Л.П. Гнатюк** (Навчально-науковий інститут філології, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, доповідь «*Елементи історії мови в шкільному курсі української мови як*

чинник формування національної мовної особистості») привернула увагу слухачів через конкретність відзначених проблем історикомовної освіти: некоректність певної інформації з історії української мови, що її подають у шкільних підручниках, — походження української мови, поняття давності лексики української мови та давності української мови як системи, риси оригінальності української мови («ікавізм», родовий та кличний відмінки).

Під час конференції к. філол. н. ст. н. сп. **А.Ю. Ганжа** (Інститут української мови НАН України) презентувала видавничий проєкт «Науковий збірник “Культура слова” у фокусі лінгвістичної історіографії» (доповідь-представлення рукопису «Культура слова. Бібліографічний покажчик. Вип. 1—100»). Авторка зауважила, що систематичний покажчик публікацій 1967—2024 рр. охоплює п'ятнадцять змістових блоків із різних сфер лінгвістичних студій. Наголосивши на певній умовності такого компонування матеріалу, Ангеліна Юріївна звернула увагу на інтегративний характер лінгвостилістичних та культуромовних досліджень, їх міждисциплінарний статус, тісний зв'язок з іншими галузями гуманітаристики.

Друге засідання — **Лінгвософія мовно-культурних ідентичностей у функціонально-стильовому вимірі** — було присвячене презентації електронного видання колективної монографії «Лінгвософія українських текстів ХХІ ст.» (Київ, 2023. 530 с.), в укладанні якої взяли участь науковці групи стилістики та культури мови Інституту української мови НАН України: С.Я. Єрмоленко, С.П. Биби́к, А.Ю. Ганжа, Т.А. Коць, Г.М. Сюта [текст опубліковано на сайті Інституту української мови НАН України (<https://iul-nasu.org.ua/.../2024/10/Lingvosofiya-2023-.pdf>)]. Виступи співавторів об'єднало новітнє для української лінгвостилістики поняття «лінгвософія». Як зауважено в анотації до видання, «автори колективної монографії досліджують лінгвософію (від латинського *lingua* — «мова» і грецького *sophia* — «мудрість», тобто мудрість мови) у текстах початку ХХІ ст. Зміст і ціннісне наповнення проаналізованих творів мотивовані цивілізаційними зрушеннями в глобальному світі, динамічними змінами в суспільному житті незалежної України, яка виборює свій суверенітет в умовах російсько-української війни, що триває від 2014 року. Українська літературна мова, її функціональні та експресивні стилі реагують на зміни в житті суспільства».

Дослідники з різних куточків України у своїх доповідях підтвердили прозорість новітньої концепції дослідження текстів у контексті лінгвософії. Так, д. філол. н., проф. **Н.С. Голікова** (Дніпровський національний університет ім. Олеса Гончара) у виступі «Лінгвософія художнього тексту у вимірах сучасної інтегративної стилістики» відзначила показові семіотичні одиниці та стилісти, що характеризують мову письменників, творчість яких пов'язана з історичною тематикою (П. Загребельний, Вал. Шевчук).

Доповідь «Лінгвософія художнього світу Федора Потушняка» д. філол. н., проф. **Л.В. Кравець** (Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці ІІ) засвідчила, що мовомислення митця оперте на концепт «своє». Дослідниця узагальнила: «Мовотворчість Федора Потушняка репрезентує український сегмент культури Закарпаття, що чітко окрес-

лився й почав стрімко розвиватися за часів Чехословаччини. Початок поетичної творчості Федора Потушняка припадає на кінець 20-х років і вирізняється з-поміж інших насамперед своєю спорідненістю із західно-європейським мистецтвом».

Привернула увагу слухачів доповідь д. філол. н., ст. н. сп. **Г.М. Сюті** (Інститут української мови НАН України) «*Незакриті гештальти пізнання мови і мовної свідомості періоду війни*». Цей виступ розпочав блок досліджень про мову війни і відбиття війни в українській літературній мові. Авторка насамперед зауважила, що художні тексти періоду війни (новітня поезія, проза, пісенна творчість) — це вербалізовані образно-емоційні «зліпки часу», максимально оперативні з погляду швидкості «народження» та поширення в соціумі й гранично експресивні з погляду способів і засобів мовоопису дійсності, носії інформації про події та їх сприймання соціумом. Когнітивно-текстовий аналіз цих текстів, наголосила Г.М. Сютя, виявляє інтенсивне оновлення корпусу актуальних мислеобразів, трансформацію аксіологічної системи координат (зокрема, їх поляризацію), фіксує зміни у свідомості та мовній картині світу українців. Загалом мова, як підкреслено у виступі, наповнюється новими лексичними одиницями, новими словесними образами, а водночас і жорсткими оцінками реальності. Мовна свідомість у роки війни чітко засвідчила стійкість і змінність мовних маркерів української ідентичності. Доповідачка зауважила, що стійкість виявила закріпленість таких мовних маркерів, а змінність — оновлення у ставленні до **МОВИ**. У час війни за сприйнятністю виокремилися два жанри художнього стилю — поезія і швидкостворювані (оперативні) поетичні тексти «поезії з укриття», кавери на твори української та світової культури. Відповідно, на думку доповідачки, незакритими є гештальти «Україна — українці», «війна — перемога», «дім — пам'ять», «Шевченко, Довженко... у мові війни» (прецедентні феномени в мові).

Один із важливих висновків дослідниці — когнітивно-текстовий аналіз художніх і публіцистичних (медійно-політичних) текстів виявляє помітну перебудову національної мовної картини світу відповідно до осмислення та оцінювання трагічно-травматичної реальності війни. Знаковими для такої перебудови є очевидні зміни в лінгвоментальній структурі мислеобразів *пам'ять, відповідальність*, кардинальна поляризація оцінок і стратегій мовоопису «свого» й «чужого»: «своє» — позитивне, героїзоване, глорифіковане, «чуже» — негативне, обнижене, дегуманізоване. У текстах періоду війни це психологічно вмотивована і часово маркована аксіологічна норма.

На продовження теми «мова війни» д. філол. н., проф. **М.І. Навальна** (Національний університет біоресурсів та природокористування України) у доповіді «*Власні назви в латинській графіці в сучасних масмедійних текстах*» доповнила інформацію про графоварваризми в численних групах лексики. На проблемі варваризації / англізації медійної практики, зокрема в сегменті функціонування навчально-освітніх платформ України, наголосила й аспірантка групи стилістики та культури мови Інституту української мови НАН України **О.В. Кононенко**.

Виступ д. філософії м. н. сп. **А.О. Палаш** (Інститут української мови НАН України) «*Мобільна журналістика як інструмент вербалізації концепту "війна"*», доповнив оцінку сучасної мови. Зазначено, що всі щоденні мінінаративи стрімко стають своєрідним архівом, що закарбовує концепти щоденності (змінилися прикметники в оцінюванні війни, зокрема поняттєві «повномасштабна», «широкомасштабна» на оцінці *кривава, тривала, жорстока*; актуалізовані слова «вересня — жовтня — 2024»: *саботаж, контрнаступ, удар, експансія*).

Проблема рими війни — тема доповіді «*Семантика, синтактика і прагматика рими війни*» д. філол. н. ст. н. сп. **Л.В. Мовчун** (Інститут української мови НАН України). Дослідниця наголосила, що посередництвом рими автори виявляють своє ставлення до реалій та одночасно можуть впливати на мовну свідомість читачів. Відповідно вивчення римових пар розширює вивчення лінгвопоетичного потенціалу мови поезії. Ключовими є компоненти-римоніми — *війна, бій, куля, зброя*; засвідчено римове кліше «війна — весна» [*Паралізована весна, / Ідуть бої, іде весна* (М. Невідомський)], «воїн — головою», «воїн — булавою», «воїн — живої», «воїн — зброю» тощо.

Презентація до доповіді «*Сучасний український публіцистичний текст: оновлена традиція функціонування чи нове стильове явище?*» д. філол. н., ст. н. сп. **Т.А. Коць** (Інститут української мови НАН України) актуалізувала роль медійного простору у формуванні лінгвософії сучасних текстів, засвідчила важливість досліджень мови ЗМІ не лише для сучасних поколінь, але й для майбутніх, тобто як факту історії української літературної мови. Зауважено, що публіцистичні тексти транслюють традиційні та актуалізовані, детерміновані суспільно-політичними умовами, семантичними кореляціями ключові поняття суспільно-політичного словника (*Україна : держава, Україна : народ, Україна : мова, Україна : влада, війна — мир, Україна : Росія, Україна : церква; місто*).

Як наголосила доповідачка, серед найобговорюваніших питань теоретичної лінгвостилістики — «що таке функціональний стиль?», «чи тотожні стиль — дискурс — сфери мовної діяльності і якому поняттю зараз надати перевагу, характеризуючи мовну ситуацію українського сьогодення?». Дискусійні думки озвучили д. філол. н. **Т.А. Коць** та д. філол. н. **Д.Ю. Сизонов**. Так, Тетяна Анатоліївна, спираючись на праці європейських колег, зауважила, що назву публіцистичного стилю міняти не варто; хоч відома думка польських дослідників, зокрема Ст. Гайди, застосовувати поняття «публіцистичний дискурс». Цей аргумент вартий уваги, наголосила Т.А. Коць, але ставити знак рівності з медійним дискурсом не варто, адже *медійний дискурс, ЗМІ, ЗМК* — це сфери поширення публіцистичного стилю (див. відеозапис другої частини конференції: 1.26.00 — 1.39.00 год; https://www.youtube.com/watch?v=me81_K-r6XQ). Натомість д. філол. н. Д.Ю. Сизонов вважає поняття медійної комунікації ширшим від поняття публіцистичного стилю, адже медіа оперативно реагують на потоки інформації.

Важливі акценти щодо динаміки мовно-культурної ідентичності в умовах повномасштабної російсько-української війни зробила к. філол. н.

старша лекторка кафедри слов'янських та східноєвропейських мов і культур **С. Мельник** (Університет Індіани, США). У виступі «Вплив війни на культуру мови в академічному дискурсі: закордонний досвід» ключовою темою була колонізація в наукових студіях, епістеміологічна несправедливість щодо формування знання про Україну з боку Росії (замовчування українських тем в американських студіях). Наведено приклади щодо вживання артикля *the* перед власною назвою Україна / Ukraine, назви джерела «Повість врем'яних літ» як «Russian Chronicle», транслітерації назв українських міст на зразок російської вимови (Odessa, Donbass) тощо. Як відзначила доповідачка, ситуація почала повільно змінюватися після 2022 року: Україну помітили і почали активніше звертати увагу на термінологію, на транскрибування українських слів, на номінування нинішньої повномасштабної війни як російсько-української, на визнання артефактів української культури (напр., картина К. Малевича, *українського художника*) тощо.

Продовжуючи дискусію, д. філол. н., доцент **Д.Ю. Сизонов** (Навчально-науковий інститут філології, Київський національний університет імені Тараса Шевченка) у доповіді «Інтенсифікація неосемантем у медіа під впливом екстралінгвальних чинників: нові смисли» зауважив на актуалізації фактора війни та електронізації, вестернізації тощо. Серед неосемантем мілітарного періоду засвідчено такі, як *бавовна, підкурювач, дискотека, концерт кобзона, піксель*. Відзначено актуалізацію усталених конструкцій, що виконують кумулятивну функцію, адже вони є носіями пам'яті про війну, як-от: *на щиті, чорний мішок, тракторні війська, майданити країну*.

Інтегративні засади лінгвософії сучасних текстів продемонструвала к. філол. н., проф. **С.К. Богдан** (Волинський національний університет імені Лесі Українки). У виступі «Українська лінгвоперсоналогія і текстологія: в пошуках індивідуального стилю» вона зауважила про взаємне доповнення культурології та історії української літературної мови, що виявляється під час підготування до опублікування текстів письменників минулого за рукописами (співпраця бібліографів, працівників архівів та мовознавців, літературознавців).

На конференції обговорено лінгвостилістичні, соціопсихологічні та соціолінгвостилістичні акценти явища міграціонізму.

Д. філол. н., проф. **С.П. Бирик** (Інститут української мови НАН України) у доповіді «Текстовий портрет мігранта-переселенця у вимірі лінгвософії ідентичностей» наголосила, що висвітлення лінгвософії міграціонізму в сучасному світі побудовано на репрезентації соціальних рефлексій у мові української художньої прози: Василя Махна («Дім у Бейтінг Голлов»), Ірен Роздобудько («Я знаю, що ти знаєш, що я знаю...», «Ранковий прибиральник»), Артема Чапая (справжнє ім'я автора — Антон Водяний) («Понаїхали»), Андрія Любки («Карбід»), Андрія Куркова («Сірі бджоли»). Зроблено висновок, що художні тексти значно розширюють словниковий портрет «мігранта — переселенця» і щодо складників відповідних лексико-семантичних груп назв осіб (*мігранти, еміки, понаїхавші*), і щодо посилення інформаційно-фактографічного наповнення образу мігранта, а також

наповнення його сприймання конкретно-чуттєвим змістом. На конкретних прикладах продемонстровано, що художні контексти доповнюють асоціативно-семантичне поле «мігрант — переселенець», актуалізують і розгортають у текстових площинах архетипові комплекси ЖИТТЯ, ДІМ, МОВА, ПАМ'ЯТЬ. Як зауважила доповідачка, мова «реального» мігранта-переселенця та його узагальненого соціального типу — персонажа — стає фокусом само- та транскультурної ідентифікації (Я і ВОНИ у світі, Я і МИ в Україні, Я і МІЙ світ), емоційно-оцінного відображення історії певних поколінь, родин через автобіографічне сприймання реальності, соціально-політичних, соціально-економічних зрушень у сучасному бутті.

Соціальні психологи — д. психол. н., проф., член-кор. НАПН України заступник директора з наукової роботи Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, професор Інституту психології Польської академії наук **Л.А. Найдюнова**, д. психол. н., ст. н. сп., проф. кафедри психології та соціально-гуманітарних дисциплін Державного університету інфраструктури та технологій, директор Інституту рефлексивних досліджень і спеціалізації **М.І. Найдюнов**, к. пед. н., доцент п. н. с. відділу психології масової комунікації та медіаосвіти Інституту соціальної та політичної психології НАПН України **Л.В. Григоровська** (доповідь «*Феномен воєнної міграції: соціокультурні рефлексії медіаспоживання*») підтвердили і розширили мовно-культурний портрет сучасних українських мігрантів у Польщі, основою якого став соціальний експеримент.

З погляду соціолінгвістики в доповіді «*Трансформація мовної поведінки українців на тлі повномасштабної війни і проблеми культури мови*» співавтори д. філол. н., проф. завідувач відділу стилістики, культури мови та соціолінгвістики Інституту української мови НАН України **С.О. Соколова**, к. філол. н. н. сп. **І.М. Цар**, к. філол. н. ст. н. сп. **І.І. Брага** характеризували внутрішньодержавний міграціонізм. Зокрема, дослідниці відзначили, що анкетування засвідчило масовий перехід українців до спілкування українською мовою від початку повномасштабної війни Росії проти України. Але наголошено на тому, що це спричинило і нові виклики у сфері культури мови, оскільки зростає кількість людей, які використовують українську, не маючи достатніх практичних навичок. Як зауважено в доповіді, водночас дещо змінилося ставлення до мішаного мовлення (суржик), який тепер частіше пов'язують не з втратою, а з відновленням національної ідентичності, з рухом не від української мови, а до неї. Доповідачі запропонували конкретні пропозиції щодо підтримки українськомовного спілкування і підвищення культури мови, а саме:

1. Розширення українськомовного культурного простору з якісним контентом — інформаційним, навчальним, розважальним. Дотепер кабельне і супутникове телебачення нерідко транслиують світові культурно-освітні програми в російському перекладі, рідше — оригінальні англomовні.

2. Повернення посиленого курсу української мови, передусім практичного, до програм навчання майбутніх журналістів і філологів — фахівців з інших мов, крім української.

3. Розширення мовної підготовки у ЗВО нефілологічного профілю.

4. Розширення мережі мовних курсів зі спеціалізацією як за тематичним спрямуванням (за фахом, розмовних тощо), так і для різних рівнів володіння.

5. Державна підтримка створення і видання словників, довідників, посібників з української мови для різних категорій мовців, фінансування наукових досліджень у сфері культури мови тощо.

6. Особливу увагу слід приділити мовній освіті школярів і дотриманню мовного режиму в школі не лише під час навчального процесу, а й у позакласному спілкуванні.

У підсумковому обговоренні взяли участь викладачі вищих навчальних закладів України. Вони відзначили актуальність організованого наукового форуму, нагальність загострених проблем мовного буття українців, які живуть і працюють в умовах повномасштабної військової агресії Росії проти України вже понад десять років, а також потребу у виробленні засад і принципів навчання української мови від родинно-побутового, дошкільного середовища і впродовж усього життя, формуванню сприятливих умов до якомога легшого і ширшого переходу населення України на спілкування державною мовою.

Отже, інтегративні підходи до вивчення українських мовних ресурсів у розвитку та зіставленні матимуть подальшу перспективу випрацювання різноманітних моделей досягнення культуромовних процесів в Україні, зокрема і за допомогою методу моделювання лінгвософії тексту, що зараз підсилені явищами національно-культурної ідентичності.

Наукову хроніку отримано 14.10.2024

Svitlana Bybyk, Doctor of Sciences in Philology, Professor, Leading Researcher
in the Department of Stylistics, Culture of Language and Sociolinguistics
Institute of the Ukrainian Language of the National Academy of Sciences of Ukraine
4 Mykhailo Hrushevskiy St., Kyiv 01001, Ukraine
E-mail: sbybyk2016@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0002-9765-497X>

CULTURE OF THE UKRAINIAN LANGUAGE
IN THE INTEGRATIVE SOCIOHUMANITARIAN PARADIGM